

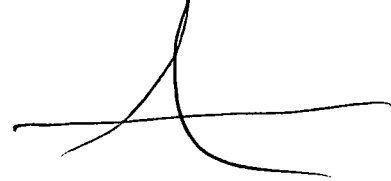
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Murat KURUM tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Özgür KARABAT

İstanbul Milletvekili

Silivri ilçesi Danamandıra Mahallesi ve çevresinde, son dönemde taş ocaklarının genişletilmesi amacıyla yürütülen faaliyetler kapsamında ormanlık alanlarda yoğun ve eş zamanlı ağaç kesimleri yapıldığı, bu kesimler sonucunda yaklaşık 150 dönümlük orman alanının yok edildiği kamuoyuna, basına ve sivil toplum kuruluşlarının açıklamalarına yansımıştır. Söz konusu faaliyetlerin, hukuka, çevre mevzuatına, bilimsel ilkelere ve kamu yararına açıkça aykırı olduğu yönünde ciddi iddialar bulunmaktadır.

Anayasa'nın 169. maddesi, ormanların korunmasını devletin temel görevleri arasında saymakta; devletin ormanları daraltıcı veya yok edici hiçbir faaliyete izin veremeyeceğini açıkça hükme bağlamaktadır. Aynı maddede, ormanların tahrip edilmesine yol açan faaliyetlerin yasak olduğu ve orman suçlarının affedilemeyeceği açıkça düzenlenmiştir. Buna karşın Danamandıra'da yaşananlar, Anayasa'nın bu açık hükmüyle çelişmektedir.

6831 sayılı Orman Kanunu'nun 17. maddesi, ormanlarda yapılacak madencilik ve benzeri faaliyetleri istisnai ve sıkı koşullara bağlamış; bu tür faaliyetlerin ancak kamu yararı, zorunluluk hali ve orman bütünlüğüne en az zarar verecek şekilde yürütülmesini öngörmüştür. Ancak basına yansıyan bilgiler ve yerinde yapılan tespitler, taş ocakları genişletme faaliyetlerinin bu istisnai koşulların dışına çıkarak orman bütünlüğünü bozacak, ekosistemi geri dönüşsüz biçimde tahrip edecek bir nitelik kazandığını göstermektedir.

2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 3. maddesi, çevrenin korunmasında önleme ilkesini, kirleten öder ilkesini ve sürdürülebilir kalkınma ilkesini esas almakta; çevresel zarar doğmadan önce gerekli tedbirlerin alınmasını kamu otoritelerine yüklemektedir. Aynı Kanun'un 10. maddesi ise çevreye önemli etkileri olabilecek projeler için Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) sürecini zorunlu kılmaktadır. Danamandıra'daki taş ocakları genişletme faaliyetlerinin ÇED süreçlerinin ne ölçüde işletildiği, bu raporların bilimsel yeterliliği ve kamuoyuyla paylaşılıp paylaşılmadığı hususu ciddi bir belirsizlik içermektedir.

Öte yandan, kesim yapılan alanların hemen yakınından Roma dönemine tarihlenen, yaklaşık 1600 yıllık tarihi bir su iletim sisteminin geçtiği, bu yapının yalnızca bölgesel değil uluslararası kültürel miras değeri taşıdığı ifade edilmektedir. 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu, kültür varlıklarının korunmasını devletin asli görevleri arasında saymakta; bu alanlara zarar verebilecek faaliyetler için özel koruma ve izin süreçlerini zorunlu kılmaktadır. Taş ocakları faaliyetlerinin bu kültürel miras üzerinde yarattığı risklerin bilimsel olarak değerlendirilip değerlendirilmediği kamuoyuna açıklanmamıştır.

Bununla birlikte, bölgede yaşayan orman köylülerine, orman alanlarına yönelik çok daha sınırlı ve bireysel müdahaleler nedeniyle yüksek miktarda idari para cezaları uygulanırken; büyük ölçekli taş ocakları faaliyetlerine izin verilmesi, eşitlik ilkesine ve adalet duygusuna aykırı bir çifte standart oluşturduğu yönünde güçlü bir kanaat yaratmıştır. Bu durum, çevre koruma politikalarının kamu yararı doğrultusunda değil, belirli ekonomik çıkarlar doğrultusunda işletildiği şüphesini doğurmaktadır.

Ayrıca söz konusu taş ocakları faaliyetlerinin Mandıra Deresi üzerinden Terkos Barajı'nı besleyen su havzaları üzerinde yaratabileceği olası etkiler, İstanbul'un içme suyu güvenliği açısından da hayati önem taşımaktadır. Su havzalarının korunmasına ilişkin mevzuat hükümleri dikkate alındığında, bu faaliyetlerin uzun vadeli çevresel ve kamusal riskler barındırdığı açıktır.

Tüm bu nedenlerle; Danamandıra'da yürütülen orman kesimleri ve taş ocakları faaliyetlerinin hukuki dayanaklarının, izin süreçlerinin, denetim mekanizmalarının ve kamu yararı açısından gerekçelerinin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından açıklığa kavuşturulması zorunlu hale gelmiştir. Bakanlığın, Anayasa ve ilgili kanunlardan doğan

sorumlulukları çerçevesinde kamuoyunu bilgilendirmesi ve gerekli idari işlemleri tesis etmesi gerekmektedir.

Buna göre;

1. Deprem sonrası alınan acele kamulaştırma kararlarının, bölge halkının evlerinden ve tarımsal faaliyetlerinden uzaklaştırılmasına neden olduğu iddiaları hakkında Bakanlığınızın değerlendirmesi nedir?
2. Danamandıra Mahallesi ve çevresinde son bir ay içinde yürütülen ağaç kesimleri sonucunda toplam kaç dönümlük ormanlık alanın yok edildiğine ilişkin Bakanlığınızın resmi bir tespiti var mıdır? Varsa bu bilgileri kamuoyuyla paylaşacak mısınız?
3. Kesimi yapılan orman alanlarının taş ocağı faaliyetleri kapsamında mı, yoksa başka bir amaçla mı planlandığı Bakanlığınız tarafından değerlendirilmiş midir? Değerlendirilmişse sonuçları nelerdir?
4. Danamandıra ormanları için Orman Genel Müdürlüğü tarafından verilen taş ocağı genişletme izinlerinin hukuki dayanakları nelerdir? Bu izinlerin Orman Kanunu ve Çevre Kanunu'na uygunluğu Bakanlığınız tarafından incelenmiş midir? Bu konudaki değerlendirmeniz nedir?
5. Kesim alanlarının yakınında bulunan Roma dönemine ait antik su iletim hattı gibi kültürel miras unsurlarının korunmasına ilişkin Bakanlığınızca yapılmış herhangi bir koruma veya risk değerlendirmesi mevcut mudur? Bakanlığınız bu konuda ilgili kültür varlıklarını koruma kurullarıyla ortak bir çalışma yürütmekte midir?
6. Kesim faaliyetlerinin Mandıra Deresi ve dolayısıyla Terkos Barajı su kaynakları üzerindeki olası etkilerine ilişkin Bakanlığınız jeolojik, hidrolik veya çevresel bir risk değerlendirmesi yapmış mıdır? Yapıldıysa bu tespitleri kamuoyuyla paylaşacak mısınız?
7. İlgili taş ocaklarına verilen izin süreçlerinde çevresel etki değerlendirmesi (ÇED) raporu düzenlenmiş midir? Düzenlendiyse içerikleri ve kamuoyuna açıklanma tarihleri nelerdir?
8. Orman köylülerine uygulanan cezalar ile geniş ölçekli orman kesimlerine izin verilmesi arasında bir çifte standart olup olmadığı Bakanlığınız tarafından değerlendirilmiş midir? Bakanlığınızın bu konudaki politikası nedir?
9. Danamandıra'daki taş ocağı faaliyetleri konusunda Bakanlığınızın denetim planı ve denetim sonuçları nelerdir? Bakanlığınız bu denetimler sonucunda herhangi bir idari yaptırım uygulamış mıdır?